

el davantal de pere calders tanquem les escotilles?

Les persones a títol individual, les famílies com a grups desitjables cohesionats i els països com a entitats superiors tenen un tret en comú que em desperta la tafaneria. És una impressió meua i he d'admetre per endavant que no sigui generalment compartida.

Però jo ho veig així: les persones, les famílies i els països tenen (en ocasions) la sort de viure temporades de bonança que s'allarguen més enllà del que s'atreuen a esperar. Aleshores, els arriba un moment en el qual sembla que s'avorreixin d'estar bé i, si no tenen maldecaps, se'ls busquen. Estic convençut d'haver-ho observat a diversos nivells i fins i tot d'haver-ne tingut evidències ben properes. Algú va dir que Déu no havia creat l'home perquè aquest estigués tranquil, i es veu que és així, que ens ho prenem al peu de la lletra. Els pagesos que tenia a l'entorn durant una bona part de la seva infantesa se servien d'una frase feta per a expressar una casua de moralitat mal explicada pel curander o pel metge. En parlar de gent coneguda d'ells que havia desaparegut tot conservant un bon as-

pecte, deien que "havia mort de massa salut".

Tendim a establir similituds o ensenyaments entre els records, les experiències, les dites i les fetes i les situacions que ens impressionen al llarg de la nostra vida. Fa escassament un any que s'hauria pogut jurar que el país anava bé. Coneixíem una etapa de democràcia i de llibertat de les més llargues que ens han estat concedides, una mica com si ens hagués caigut del cel. Una democràcia i una llibertat encara relatives, però amb esperances de poder-les completar.

Ha estat com un somni reparador, gairebé beatífic, però amb un despertar sobtat, de sobresalt, que ens treu brusquement la son de les orelles. L'economia no anava tan bé com ens havien assegurat. Els grans partits estatals canvien d'imatge precipitadament i, alguns d'ells, capgiren el caràcter del seu contingut ideològic, abocant-nos a una perspectiva d'enfrontaments que fan de mal entendre. Ens ha passat com si haguéssim volgut menjar massa després d'una llarga tongada de gana i es diria que ens hem ennuegat. Això, aquesta desgràcia, sense donar-nos temps de completar un procés de nutrició que requeria calma, perquè no es tractava pas de voler-ho engolir tot alhora i sense engaltar. Parafrassejant la locució dels pagesos

de la meua infantesa, sembla que agonitzem per massa salut. O com si l'eufòria ens hagués embafat abans d'obtenir els guanys que desitjàvem.

En diverses ocasions, he dit que jo sóc optimista. Generalment, no ha estat pas una declaració espontània, sinó que m'he vist empès a fer-la a través de preguntes que em formulaven.

I sí, sóc optimista. Però em costa una feinada! Si he d'ésser franc, se'm brinden poques facilitats per mantenir aquesta disposició de l'ànim. Si es tractés d'una qüestió de militància, a vegades em donaria de baixa i esquinçaria el carnet. Però resulta que és una convicció filosòfica i he de fer el cor fort, sobretot perquè, al meu entendre, en aquest món no donen gaire cosa més.

Pere Calders